

CFFLIMITS

A person wearing a denim jacket with their hands clasped in front of them. The image is tinted with a purple hue. The person's hair is visible at the top, and their hands are clasped together in the lower left. The background is dark and out of focus.

HANDLEIDING START HET GESPREK

Voor professionals

INTRODUCTIE

Voor wie is onze preventielijn?

De preventielijn van Offlimits is een anonieme en gratis hulplijn die ondersteuning biedt aan iedereen die zich zorgen maakt over diens eigen of andersmans seksuele gevoelens of gedrag richting minderjarigen. Dit kan gaan om mensen die beeldmateriaal van seksueel misbruik van minderjarigen hebben bekeken of hiertoe neigen, mensen die seksueel kindermisbruik hebben gepleegd of hiertoe neigen of om mensen met seksuele gevoelens voor minderjarigen. De preventielijn is er ook voor iedereen die zich zorgen maakt over de gevoelens of het gedrag van een naaste zoals partners, familieleden en vrienden.

Wat maakt een gesprek aangaan lastig?

Het is voor professionals niet eenvoudig wanneer ze ontdekken dat een cliënt/patiënt met seksuele en/of romantische gevoelens ervaart, zich op een manier gedraagt richting minderjarigen, of naar online beelden van seksueel kindermisbruik kijkt. Ook professionals weten niet altijd hoe ze hierop moeten reageren, wat ze kunnen ondernemen en bij wie ze terecht kunnen. Ondersteuning kan hierin helpend zijn. Vragen en zorgen bespreekbaar maken met de persoon over wie zorgen bestaan, is vaak een belangrijke eerste stap.

Waarom ondersteuning van professionals nodig is

Praten over seks is nooit gemakkelijk, ook niet als professional. Praten over bezorgdheden omtrent seksuele gevoelens/gedragingen naar minderjarigen is nog moeilijker. Het kan echter belangrijk zijn om dit gesprek als professional aan te gaan om mensen in de omgeving te beschermen. Bovendien kan het ook een groot verschil maken voor de persoon over wie je bezorgd bent. Want, sociale steun is essentieel voor de preventie van seksueel overschrijdend gedrag richting minderjarigen. Sociale steun is essentieel voor de preventie van seksueel kindermisbruik. Het wegvallen van steun of het geconfronteerd worden met afwijzing wanneer men naar hulp zoekt, kan juist risico verhogend werken voor mensen die worstelen met een seksuele gevoelens of gedrag richting minderjarigen. Door het bespreekbaar maken van de zorgen kunnen professionals bijdragen aan de ondersteuning van een gestigmatiseerde doelgroep en daarmee inzetten op de preventie van seksueel kindermisbruik.

Veel mensen die worstelen met gedachten of gevoelens die ze niet begrijpen, voelen zich eenzaam. Ze weten niet met wie ze kunnen praten. Ook mensen die seksueel misbruik hebben gepleegd, geven aan dat ze graag met iemand hadden willen spreken over hun zorgen. Een gesprek is de eerste stap om verandering in gang te zetten. De preventielijn van Offlimits kunt je helpen bij het stellen van vragen om meer te weten te komen over wat er mogelijks aan de hand zou kunnen zijn en wat je kunt doen om de persoon te helpen. De preventielijn zal je helpen zoeken naar welke opties mogelijk zijn en welke stappen je best kan nemen als professional. De preventielijn kunt je ook ondersteunen in de beslissing om – samen met de persoon waarover je bezorgd bent – langdurige gespecialiseerde hulp te realiseren.

Doelstelling

De preventielijn wil op deze manier professionals die zich zorgen maken over de seksuele gevoelens

of gedrag ten aanzien van minderjarigen van een cliënt/patiënt, beter bereiken en ondersteunen. Door het geven van juiste informatie, advies en ondersteuning aan professionals poogt de preventielijn dat cliënten/patiënten bewogen worden naar gepaste hulp. Naast het bieden van ondersteuning aan de cliënt/patiënt vervult de professional ook een maatschappelijke rol, daarom moet er ook steeds aandacht zijn voor de veiligheid en de integriteit van de patiënt/cliënt zelf en diens omgeving. In dit kader is het relevant dieper in te gaan op het beroepsgeheim en de uitzonderingen hierop.

Beroepsgeheim

Het beroepsgeheim zorgt ervoor dat zorg- en hulpverleners verplicht zijn alle verkregen informatie in hun beroep geheim te houden. Wie in een vertrouwelijke relatie staat ten opzichte van een hulpvrager, mag de informatie die hij, zij of hen te weten komt niet met anderen delen. Relevante informatie mag wel gedeeld worden onder collega's in functie van de hulpverlening, volgens het gedeeld beroepsgeheim. Het beroepsgeheim blijft altijd gelden, ook wanneer de vertrouwensrelatie beëindigd is.

Wanneer mag/kan ik melden als professional?

Wanneer er vermoeden is dat iemand zijn integriteit in gevaar is, kan het beroepsgeheim worden verbroken in het kader van de noodtoestand. Hier is er sprake van het meldingsrecht, niet de meldingsplicht. De noodtoestand betreft een situatie waarbij er onmiddellijk en groot gevaar is voor de persoon zelf of voor derden. Dat kan gaan om situaties waarbij de persoon informatie geeft over een dreigend misdrijf of over een andere situatie die een ernstig gevaar betekent voor iemands integriteit. Enkel wanneer er ernstige vermoedens zijn dat iemand in gevaar is in de toekomst, kan informatie gedeeld worden aan de bevoegde instanties. Alleen voor kennis over feiten uit het verleden kan het beroepsgeheim dus niet worden verbroken.

Verdieping onderwerp

Wens je meer informatie over pedofilie, (on)aanvaardbaar seksueel gedrag of kindermisbruik, bekijk dan de aandachtspunten van dit document of ga naar de veelgestelde vragen en antwoorden op de website van de preventielijn van Offlimits. Je kunt ook meer leren over seksuele gezondheid op de website van Sensoa. Uiteraard kun je als professional ook steeds terecht bij de preventielijn voor het bespreken van je vragen of zorgen."

Deze handleiding is gebaseerd op de handleiding Start het Gesprek die is ontwikkeld in samenwerking met Stop it Now Vlaanderen en steunt op de 'Onder 4 ogen methode' van Sensoa.

OVERZICHT HANDLEIDING

Stap 1: De voorbereiding

- Kies een geschikte plaats en tijdstip
- Vertrouw op je gevoel
- Verdiep je in het thema

Concretiseer je zorgen

- Praat over je zorgen met een collega / team
- Bereid het gesprek goed voor

Stap 2: Ga het gesprek aan

- Start het gesprek
- Kijk hoe het gesprek loopt en probeer te vertellen wat jouw zorgen zijn op een open, niet veroordelende manier

Stap 3: Stimuleer de cliënt/patiënt om zelf te vertellen

- Stel open vragen
- Laat de cliënt/patiënt ook zelf vertellen

Stap 4: Vat het gesprek samen

- Vat samen wat jullie besproken hebben

Stap 5: Bespreek het vervolg

- Maak afspraken met elkaar
- Deel het nummer/de website van de preventielijn aan cliënt/patiënt
- Bespreek opties voor hulpverlening
- Stel - indien nodig - samen een veiligheidsplan op
- Rond het eerste gesprek goed af
- Probeer een inschatting te maken van de situatie en de veiligheid (voor degene die je spreekt en eventueel betrokken minderjarigen)
- Als jij denkt dat het nodig is kun je een melding maken of met de politie overleggen of aangifte mogelijk is

Stap 6: Zorg voor jezelf

- Neem de tijd en ruimte om het gesprek te laten bezinken
- Evalueer het gesprek en bespreek na met je collega/in team

STAP 1: DE VOORBEREIDING

Kies een geschikte plaats en tijdstip

Denk na over waar en wanneer je het gesprek wilt voeren. Dit zal afhankelijk zijn van de professionele context. Kies een plek waar je rustig, op je gemak en veilig kan praten. Dit kan bijvoorbeeld een locatie binnen de praktijk zijn of bij de cliënt/patiënt thuis. Zorg dat er voldoende privacy is om het gesprek te voeren.

Vertrouw op je gevoel

Als je vermoedens hebt en aanvoelt dat er iets niet oké is, ben je misschien geneigd om dat te negeren. Maar jouw gevoel is meestal een reactie op iets wat je hebt gezien, wat je is opgevallen of wat je hebt gehoord. Jouw gevoel is geen bewijs dat er iets aan de hand is, maar wel belangrijk genoeg om serieus te nemen en te bespreken.

Verdiep je in het thema

Wanneer iemand zich mogelijk seksueel aangetrokken voelt tot minderjarigen, hoeft dit niet te betekenen dat die persoon een gevaar is voor minderjarigen. Ook wanneer iemand misbruikbeelden van minderjarigen bekijkt, betekent dit niet dat iemand ook in het echt overgaat tot seksueel kindermisbruik. Probeer je voor het gesprek in te lezen over de verschillen tussen het hebben van seksuele gevoelens voor minderjarigen, seksueel kindermisbruik en het kijken van afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen. Maar ook welk gedrag strafbaar en schadelijk is en welk niet. Kijk voor meer informatie op onze website of bel met ons op 0800 266 64 36.

Concretiseer je zorgen

Probeer voor jezelf duidelijk te krijgen waar je zorgen vandaan komen. Waar zit je mee en waar maak je je zorgen om? Schrijf ook voorbeelden op, laat ze even liggen en lees ze later nog eens door. Stel jezelf de vraag hoe dit zou overkomen als je deze zorgen deelt met degene waar je bezorgd over bent. Of hoe het voor jou zou voelen als iemand deze zorgen aan jou zou vertellen. De voorbeelden die je opschrijft, kun je ook gebruiken in het gesprek.

Praat over je zorgen met een collega / team

Voordat je een gesprek begint, kan het helpen om eerst met een collega of met je team te overleggen. Zo sta je er niet alleen voor en krijg je ook het perspectief van een andere professional mee. Het is immers nooit de individuele verantwoordelijkheid van een professional om hiermee om te gaan. Het is goed om je zorgen eerst met deze persoon te bespreken, en samen te bekijken wat er precies aan de hand is en welke stappen nodig zijn in deze situatie. Deze persoon kunt met je praten over je zorgen, kunt je steun geven bij het voorbereiden van het gesprek en kunt je opvangen na het gesprek. Het is natuurlijk ook altijd mogelijk om te bellen of chatten met de preventielijn. De preventielijn kan jou ondersteunen bij de voorbereiding van het gesprek en na afloop een luisterend oor bieden.

Bereid het gesprek goed voor

Denk goed na over welke boodschap je wilt overbrengen. Kies voor het eerste gesprek een paar van de belangrijkste punten uit. Je moet in staat zijn om jouw zorgen over de seksuele gevoelens en/of het (online) gedrag dat je hebt opgemerkt te beschrijven. Onthoud hierbij dat veel mensen het lastig vinden om te praten over seksuele gevoelens of gedrag ten aanzien van minderjarigen. Je bent

hierin zeker niet de enige. Een andere afweging die hierin helpend kan zijn is het bewustzijn van jouw betrokkenheid en mandaat als hulpverlener. Wat kun je wel- en niet bieden aan deze cliënt/ patiënt? Kun je eenmalig een luisterend oor bieden, verkennen en eventueel doorverwijzen? Kun je een verder traject lopen met deze cliënt/patiënt? Afbakenen wat je wel/niet voor iemand kan betekenen, kan een duidelijke richting geven in het voorbereiden van een gesprek.

Het is ook goed om als professional stil te staan bij je eigen persoonlijke overtuigingen en referentiekader. Denk voor jezelf na over wat het praten over seksualiteit, en specifiek potentieel seksueel kindermisbruik, bij jou teweegbrengt. Wat doet het met jou als professional, en wat doet het met jou als persoon? Jouw normen en waarden hebben ook impact op de manier waarop jij het gesprek met iemand voert. Wees je hiervan bewust en wees eerlijk tegenover jezelf. Als je zelf drempels ervaart om het gesprek hierover aan te gaan, bespreek dan eventueel hoe een collega jou hierin kan ondersteunen.

STAP 2: GA HET GESPREK AAN

Start het gesprek

Maak bij de start van het gesprek duidelijk dat je je ergens zorgen over maakt. Leg uit waarover je wil praten en waarom je erover wil praten. Je mag gerust ook aangeven dat je het niet makkelijk vindt om het gesprek aan te gaan. Geef aan dat je hier een open gesprek over wil voeren. Je mag ook aangeven dat je als professional de persoon wil helpen, maar dat je ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid draagt.

Het kan zijn dat een cliënt/patiënt zelf veel negatieve emoties (bijvoorbeeld gevoelens van schaamte en schuld, en angst voor afwijzing) ervaart om het thema tijdens een gesprek bespreekbaar te maken. Door hier als professional een eerste stap in te zetten, hoeft het onderwerp niet in de taboesfeer te verkeren en geef je een veilige ruimte aan de cliënt/patiënt om zijn gedachten, gevoelens of gedrag te bespreken.

Kijk hoe het gesprek loopt en probeer op een open, niet veroordelende manier te vertellen wat jouw zorgen zijn

Denk goed na over wat je zegt en hoe het kan overkomen. Vraag je af of het niet veroordelend klinkt. Praat vooral vanuit jezelf en vul niet de gedachten van de ander in. (Bijvoorbeeld: 'ik heb het gevoel dat', 'ik denk dat', 'ik vind dat'). Bespreek je zorgen en geef een aantal voorbeelden als het niet duidelijk is.

Je mag echter wel duidelijk maken dat bepaald gedrag niet kan, schadelijk is voor kinderen, en strafbaar wordt gesteld volgens de wet. Geef erkenning voor de situatie van de persoon, maar minimaliseer nooit de schade die het gedrag kan toebrengen. Belangrijk om te houden: veroordeel het gedrag, niet de persoon. De persoon is veel meer dan dat.

Wat als ...

de ander boos wordt

de ander het gesprek afhoudt

je merkt dat je te emotioneel wordt
je kwaad wordt...

Rond het gesprek dan af. Voorkom dat de emoties hoger oplopen en maak een nieuwe afspraak wanneer jullie allebei rustiger zijn. Bedenk wat de volgende stappen zouden kunnen zijn. Misschien kun je er een andere hulpverlener bij betrekken die jullie beiden kunnen vertrouwen. Je kunt ook eenvoudigweg zeggen: 'laten we het de volgende keer opnieuw proberen'. Dit is zeker niet je enige kans. Het is normaal dat zo een gesprek moeilijk verloopt. Het is goed dat je het gesprek bent aangegaan, dat is het begin.

STAP 3: STIMULEER DE CLIËNT/PATIËNT OM ZELF TE VERTELLEN

Stel open vragen en laat de ander zelf vertellen

Stimuleer de ander om zelf te vertellen door bijvoorbeeld te vragen: 'Wat vind je er zelf van?', of 'Wat wil je hier zelf over vertellen?'. Stel een aantal open vragen over hoe de ander de situatie ziet of hoe het voor hen voelt. Stel altijd vragen zonder aannames te doen. Het is belangrijk dat jouw vragen gaan over de zorgen die jij hebt, probeer het gesprek niet te algemeen te maken. Geef de ander voldoende ruimte voor een reactie waarin de ander diens verhaal kwijt kan. Als de ander begint te vertellen, kunnen onderstaande vragen je helpen om meer duidelijkheid te krijgen:

Zorgen: Stel de vraag of en waarover iemand zich zorgen maakt.

- Bijvoorbeeld: 'Waar maak jij je vooral zorgen over?', 'Wat is je grootste zorg?'

Ideeën: Informeer hoe iemand er zelf over denkt.

- Bijvoorbeeld: 'Hoe zit het volgens jou in elkaar?', 'Welke gedachten komen er bij je op?'

Verwachtingen: Vraag wat iemand zelf verwacht of hoopt.

- Bijvoorbeeld: 'Waar hoop jij zelf op?', 'Wat verwacht jij dat er zal gebeuren?', 'Hoe zie jij de toekomst, hoe gaan we nu verder?'

Ondersteunende factoren: Bespreek welke dingen zouden kunnen helpen.

- Bijvoorbeeld: 'Wat helpt je nu al om met je gevoelens om te gaan?', 'Wat biedt jou ondersteuning?', 'Wat kan afleiding geven?', 'Wat kan helpen om niet naar misbruikbeelden te kijken?'

Gevoelens die bij mensen kunnen spelen zijn bijvoorbeeld eenzaamheid, afwijzing van de wereld, schuldgevoelens, depressieve gevoelens en ook suïcidale gedachten. Het is dus belangrijk ook hiernaar te vragen. Erken de emoties en angsten die bij de cliënt/patiënt kunnen spelen.

STAP 4: VAT SAMEN WAT JULLIE BESPROKEN HEBBEN

Vat goed samen wat jullie hebben besproken en welke afspraken jullie hebben gemaakt. Bespreek ook hoe jullie deze afspraken gaan nakomen en wanneer volgens jullie aan de afspraak is voldaan.

Door het gesprek samen te vatten kun je het langzaam afronden. Het is het beste om het gesprek niet te lang door te laten gaan. Ook als je merkt dat het voor één van jullie genoeg is geweest.

Do's	Don'ts
Problematiseer het gedrag, niet de persoon	Veroordeel de persoon niet
Geef voorbeelden van het gedrag waar je bezorgd over bent	Vul de antwoorden niet in voor de ander
Vertel duidelijk wat dit met jou doet of heeft gedaan	Maak geen overhaaste beslissingen
Stel duidelijke en open vragen	Ga niet uit van je eigen aannames
Durf door te vragen	
Geef ruimte voor emoties	

STAP 5: BESPREEK HET VERVOLG

Maak afspraken met elkaar

Je bespreekt altijd samen het vervolg, hoe je nu verder gaat. Afhankelijk van de situatie, bespreek je welke vervolgstappen er nodig zijn. Een van de vervolgstappen kan zijn dat jullie een nieuwe afspraak inplannen. Tijdens het tweede gesprek kunnen jullie dan terugkomen op de afspraken die eerder gemaakt zijn. Als je niet samen op zoek gaat naar ondersteuning of hulp en geen nieuwe afspraak maakt met elkaar, is het belangrijk om te benoemen dat iemand altijd bij jou terecht kan.

Mogelijke afspraken kunnen bijvoorbeeld gaan over:

- Waar kun je terecht?
- Met wie ga je dit bespreken?
- Hoe ga je potentiële risicosituaties vermijden?
- Hoe ga je om met minderjarigen in jouw omgeving?
- Hoe kunnen we jou helpen?
- Hoe gaan we hiermee verder?

Kijk of de cliënt/patiënt iemand in diens omgeving heeft met wie de persoon dit kan delen. Is er een veilige omgeving waar de persoon over diens gevoelens kan praten, of iemand die kan helpen/ondersteunen als het moeilijk wordt?

Geef het telefoonnummer van de preventielijn

Geef het nummer van de preventielijn door. Dat geeft de ander de kans om zelf contact op te nemen. Het is mogelijk dat iemand meer durft te vertellen in een anoniem gesprek. Daarnaast kan de preventielijn kijken welke hulpverlening passend zou zijn en doorverwijzen naar geschikte en/of gespecialiseerde hulp. Geef ook aan dat naasten van de cliënt/patiënt met de preventielijn kunnen bellen voor advies en ondersteuning.

Bespreek opties voor hulpverlening

Bespreek welke mogelijkheden er voor deze cliënt/patiënt zijn voor verdere hulp. Ga samen na hoe de persoon het beste geholpen zou kunnen worden. Lukt het de persoon om zelf verdere stappen te zetten, gedachten en gevoelens onder controle te houden, of het gedrag te stoppen? Of is er meer professionele hulpverlening nodig? Zie hieronder de sociale zorgkaart voor verschillende instanties waarnaar verwezen kan worden.

Sociale kaart

Preventielijn Offlimits preventielijn.offlimits.nl	Hulp en advies voor iedereen die zich zorgen maakt over zijn eigen of andermans seksuele gevoelens of gedrag. Voor professionals kan de preventielijn ook meedenken voor doorverwijzing naar langdurige hulp
Meldpunt Offlimits meldpunt.offlimits.nl	Voor het melden van beelden van seksueel kindermisbruik op het internet
Veilig Thuis veiligthuis.nl	Bij zorgen over de veiligheid van een kind. Veilig Thuis is er voor advies en ondersteuning en het melden van huiselijk geweld en kindermishandeling
Centrum Seksueel Geweld centrumseksueelgeweld.nl	Het Centrum Seksueel Geweld is er voor iedereen die te maken heeft gehad met een nare seksuele ervaring of seksueel misbruik – online of offline, kort of lang(er) geleden.
Juridisch loket juridischloket.nl Rechtswinkel rechtswinkel.nl	Bij alle vragen rondom het juridisch proces
Politie politie.nl/aangifte-of-melding-doen	Voor het maken van een melding of doen van aangifte
113 www.113.nl	Hulplijn voor mensen met suïcidale gedachten
Forensische poliklinieken zorgkaartnederland.nl/forensisch-centrum De Waag https://dewaagnederland.nl/	Overzicht van forensische centra met specialisatie in het behandelen van mensen met seksueel grensoverschrijdend gedrag

<p>Seksuologen nvvs.info nvvs.info/clienten/zoek-een-seksuoloog</p>	<p>Nederlandse vereniging voor seksuologie. Overzicht voor het vinden van een seksuoloog</p>
<p>Psychologen psynip.nl/vind-een-psycholoog vind-een-psycholoog.nl/</p>	<p>Overzicht voor het vinden van een psycholoog</p>

Stel - indien nodig - samen een veiligheidsplan op

Als jullie er samen in het gesprek over eens zijn dat de zorgen terecht zijn, zou je een veiligheidsplan kunnen maken. Dit veiligheidsplan kan gaan over de veiligheid van minderjarigen en over de veiligheid van degene waar je bezorgd over bent. In dit veiligheidsplan staan bindende afspraken om voor een veilige situatie zorgen.

Een veiligheidsplan:

- Maak duidelijke afspraken, afhankelijk van je zorgen. Bespreek deze afspraken, zodat iedereen weet wat er verwacht wordt.
- Neem je verantwoordelijkheid en bespreek het wanneer je dingen opmerkt die niet oké lijken. Zie erop toe dat het veiligheidsplan door iedereen gevolgd kan worden.
- Betrek er anderen bij, zoals een partner, familie of vrienden om het veiligheidsplan goed te kunnen regelen.
- Probeer er te zijn voor wie er betrokken is en het nodig heeft.

Als degene waar je bezorgd over bent niet bereid is om samen een oplossing te zoeken en een minderjarige daardoor gevaar loopt, kun je zelf stappen ondernemen. Het is belangrijk om eerst samen naar oplossingen en passende hulpverlening te zoeken. Mocht je het idee hebben dat dit niet voldoende werkt, kun je overwegen om een melding te maken bij de politie en daar ook te bespreken of een aangifte mogelijk is (zie informatie beroepsheim).

Rond het eerste gesprek goed af

Om het gesprek echt af te ronden raden we aan om altijd nog even te vragen hoe de cliënt/patiënt zich nu voelt. Misschien heeft de cliënt/patiënt nog even tijd nodig om alles te verwerken. Check voordat je het gesprek afrondt of het duidelijk is voor de cliënt/patiënt hoe het nu verder gaat. Dit zijn woorden om mee te eindigen: We hebben nu veel besproken. Misschien heb je wat tijd nodig om erover na te denken. 'Je kunt hier altijd terecht om verder te praten.' Of 'Kun jij verder met wat we hebben besproken, of zullen we het beiden even laten bezinken en een nieuwe afspraak inplannen?' Soms is één gesprek niet genoeg om iemand echt te bereiken en samen tot een oplossing te komen. Wat vooral belangrijk is, is dat je de tijd neemt om het gesprek te voeren en eventueel een tweede gesprek aan te gaan wanneer dat nodig is.

Probeer een inschatting te maken van de situatie en de veiligheid (voor degene die je spreekt en eventueel betrokken minderjarigen)

Op basis van het gesprek probeer je in te schatten of deze cliënt/patiënt een gevaar zou kunnen zijn voor zichzelf of anderen. Hiervoor is het goed om een aantal vragen te beantwoorden:

- “Heeft de cliënt/patiënt in de directe omgeving iemand die een gevaar zou kunnen lopen?”
- “Heeft de cliënt/patiënt in het verleden reeds zorgwekkend gedrag gesteld?”
- “Wat is de motivatie van de cliënt/patiënt om dit gedrag te vertonen?”
- “Heeft de cliënt/patiënt zelf angst om de controle te verliezen?”

Wanneer u zich zorgen maakt over het (potentiële) gevaar van de cliënt/patiënt kan het nodig zijn verdere stappen te zetten in de hulpverlening, of de situatie te melden (zie informatie beroepsgeheim).

Als jij denkt dat het nodig is kun je ook een melding maken of met de politie overleggen of aangifte doen.

Wanneer er iemand gevaar loopt – en de persoon niet bereid is samen een oplossing te zoeken – kun je zelf verdere stappen ondernemen. Je kunt terecht bij de hulpverlening, of in het geval van een strafbaar feit of noodsituatie kun je melding maken bij de bevoegde autoriteiten (zie informatie beroepsgeheim). Voordat je dit overweegt, is het belangrijk om eerst te proberen samen naar oplossingen en passende hulpverlening te zoeken. Neem deze beslissing het liefst niet alleen, bespreek zo mogelijk met een collega of je team (zie informatie “Wanneer mag/kan ik melden?”).

STAP 6: ZORG VOOR JEZELF

Neem de ruimte om het gesprek te laten bezinken

Verskillende emoties kunnen door dit gesprek naar boven komen. Je kunt je schuldig voelen, angstig, boos of in de war zijn. Je hebt mogelijk nog niet alle vragen gesteld die je wilde stellen. Laat het even bezinken en gun jezelf de tijd voordat je het gesprek gaat evalueren.

Evalueer het gesprek en bespreek met een collega / je team

Bespreek met je collega/je team hoe het gesprek is gegaan en hoe je je hierbij voelt. Het is immers ook belangrijk om voor jezelf te zorgen. Ook voor jou kan dit een moeilijk gesprek geweest zijn. Je kunt na het gesprek altijd contact opnemen met de preventielijn om te bespreken hoe het is gegaan is of hoe nu verder.

Aandachtspunten

Pedofilie

Het kan niet vaak genoeg worden gezegd: mensen met pedofiele gevoelens zijn niet gelijk aan een plegers van seksueel kindermisbruik. Dat iemand seksuele gevoelens heeft voor minderjarigen wil niet zeggen dat die persoon ook seksuele handelingen zal verrichten met minderjarigen. Bij het overgrote deel van plegers van seksueel kindermisbruik, spelen andere motieven dan het hebben van een seksuele voorkeur voor minderjarigen een rol. Dit onderscheid is belangrijk om stigma te verminderen.

Het vraagt moed om hulp te vragen bij het accepteren van een pedofiele geaardheid. Er heerst immers een groot stigma op dit onderwerp en niet iedereen durft hier over te praten. Het zou kunnen dat jij de eerste bent met wie ze over hun gevoelens praten.

Houd er rekening mee dat deze persoon ook depressieve gevoelens, angst, suïcidaliteit, en eenzaamheid kan ervaren. Belangrijk om hier dus ook naar te vragen.

Leg uit dat een goed leven leiden met pedofilie mogelijk is: beperkingen in het uiten van seksualiteit zijn er natuurlijk, maar er is mogelijkheid tot zelfacceptatie. Er is mogelijkheid tot steun van familie en vrienden, waarbij je je in een omgeving bevindt waar je jezelf kan zijn. Ook kunnen niet-seksuele bezigheden als hobby's en werk voldoening geven.

Verder kan er gezocht worden naar gezonde en veilige manieren om seksualiteit te beleven. Voor specifieke begeleiding in deze hulpvraag, kun je ook doorverwijzen naar de preventielijn. Je kunt daarnaast verwijzen naar de preventielijn als iemand anoniem wil praten over zijn/haar seksuele gevoelens voor minderjarigen. Je kunt ook doorverwijzen naar Pedofilie.nl. Deze website is er om pedofilie bespreekbaar te maken, met informatie, steun en discussie onder lotgenoten.

Downloaders van seksuele misbruikbeelden van minderjarigen

Het is belangrijk om te weten en vermelden dat het bekijken en downloaden van seksuele misbruikbeelden van minderjarigen (in de strafwet kinderpornografisch materiaal) strafbaar is. Ook het klikken op een hyperlink bij vermoeden van seksuele misbruikbeelden is strafbaar. Virtuele misbruikbeelden kunnen ook strafbaar zijn. Het is dus goed om te wijzen op wat wel en niet kan. Verwijs de cliënt/patiënt naar de online zelfhulpmodule voor downloaders van seksuele misbruikbeelden van minderjarigen: www.stoppen-is-mogelijk.eu. Deze website bestaat uit online zelfhulpmodules die inzicht geven in waarom iemand naar seksuele misbruikbeelden van minderjarigen kijkt en hoe die persoon hier mee kan stoppen.

Onderzoek met iemand de redenen van het kijken naar seksuele misbruikbeelden van minderjarigen. Er kunnen namelijk verschillende redenen zijn waarom iemand dit materiaal opzoekt. Vaak wordt gedacht dat iemand die misbruikbeelden kijkt ook seksuele gevoelens voor minderjarigen zal hebben. Echter kan het kijken naar deze beelden ook een uiting zijn van een pornoverslaving waarbij personen op zoek gaan naar steeds extremer materiaal of een vorm van verzameldrang. Voor meer informatie over dit thema, zie stoppen-is-mogelijk.eu. Ook kan je doorverwijzen naar de preventielijn om dit thema bespreekbaar te maken.

Seksueel kindermisbruik

Probeer in te schatten of een minderjarige direct gevaar loopt. Als dit zo is, bespreek hoe de veiligheid van het kind gewaarborgd kan worden. Schakel eventueel de hulp in van Veilig Thuis. Als de persoon geen stappen onderneemt richting hulp, en het kind is nog steeds in gevaar, maak dan een melding bij de bevoegde autoriteiten (zie informatie "Wanneer mag/kan ik melden?"). Check ook bij je organisatie wat de richtlijnen zijn omtrent het maken van een melding en overleg wanneer mogelijk met een collega en/of leidinggevende.

Als je meer wilt weten over wat precies de verschillen zijn tussen het hebben van seksuele gevoelens ten aanzien van minderjarigen, het plegen van seksueel kindermisbruik en het bekijken van afbeeldingen

van seksueel misbruik van minderjarigen, verwijzen we je graag door naar onze website. Hier vind je meer informatie over de genoemde thema's.

CONTACT

Contact met de preventielijn is anoniem en gratis. Je kunt met ons bellen of chatten.

preventielijn.offlimits.nl

0800 - 266 64 36

De preventielijn is een initiatief van Offlimits en De Waag. Ondersteund door het ministerie van Justitie en Veiligheid, Gemeente Amsterdam, Utrecht en Den Haag.